

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

22.08.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Вестник Друд](#)

Младите учат икономика, бизнесът търси инженери

Българските университети масово бълват висшисти с икономически и бизнес специалности, докато предприятията изпитват глад за инженери. С този пример експертът в Българската стопанска камара Томчо Томов илюстрира задълбочаващото се разминаване между кадрите, които произвеждат средните и висшите училища и потребностите на икономиката. “Изводът, че образованието създава безработни, колкото и да е неприятен, е верен”, каза вчера Томов на дискусиия за младежката безработица, организирана от в. “Труд”.

В дебата участваха изпълнителният директор на Агенцията по заетостта и представители на работодателски и синдикални организации и на Националния младежки форум.

Учи, за да не работиш

Повишава се делът на младежите с висше образование, които са безработни, което още веднъж показва, че то не отговаря на структурата на икономиката, допълни Томов. Мисленето на част от младите хора също е част от проблема: “Постъпват в университет, за да получат диплома, без да ги интересува какви знания и умения ще получат и къде могат да се реализират, след като завършат. А работодателите гледат все повече не толкова документите, а какво можеш да вършиш”, каза Томов.

Пример - в последните години има бягство от специалностите, за които се кандидатства с математиката, а пазарът на труда има нужда точно от технически кадри. “Това показва липсата на кариерно консултиране, което трябва да започва още в ранните класове на средното училище. За съжаление по този въпрос у нас много се говори, но нищо не се прави”, е изводът на експерта.

Всичко това дава следната, грубо обобщена картина на профила на работещия млад - намира си работа основно в търговията, услугите, IT сектора и строителството, а най-разпространените професии са продавачка и охранител.

Хора без работа има, хора за работа няма

Проблем на пазара на труда е не само сгрешената структура на образованието, но и качеството на знанията и уменията, които учениците и студентите получават. Пример за това е парадоксът, че 57% от фирмите търсят младежи със средно образование, а близо 40% от регистрираните безработни млади хора в бюрата по труда са именно със средно общо или професионално образование.

Заради това въпреки високата безработица българските фирми масово не могат да намерят подходящи кадри, твърдят от работодателските организации. “Да не се заблуждаваме, че дуалното образование е панацея. Трябва да се реши въпросът със защитените професии (към които няма интерес от младите, но се търсят в икономиката - б.р.), защото иначе нашето професионално образование ще продължи да готви хора, за които няма реализация”, предупреди Илия Келешев, председател на Българската камара по машиностроене.

Проблемът с образованието беше посочен и от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта Асен Ангелов. Статистиката на институцията показва, че всеки трети младеж (до 29 години) е учил в най-добрия случай до четвърти клас.

“Икономиката не се нуждае само от квалифицирани работници, но липсата на образование намалява алтернативата за заетост и шансовете за професионално развитие”, каза Ангелов.

Зависимост от готовите пари

Шефът на Агенцията по заетостта отбеляза, че програмите за субсидирана заетост имат “краткосрочен ефект” и “не могат да се преборят с безработицата”. “Тези мерки са много скъпи, а ефектът им е краткотраен. Освен това чрез тях се създава зависимост. Безработните ги очакват, защото им гарантират доход и не толкова високи очаквания от работодателя. Работодателите също разчитат на тях, за да намаляват разходите си за труд”, каза Ангелов.

Работещата формула според него е - държавните мерки да се насочват към определени икономически сектори и определени населени места, за да ги подкрепят в момент на сериозна криза или да решат конкретен проблем.

За решението на проблема с безработицата е необходима система за прочуване на потребността от работна сила, посочиха експертите. “Има нови специалности, търсенето на които се засилва, а образователната система не ги създава”, каза Мария Темелкова, мениджър в компанията за подбор на кадри “Менпауър”. И даде пример със засиления глад на кадри за логистиката, включително в сектор като енергетиката, които не се подготвят от българската образователна система.

Бизнесът също е в дълг към пазара на труда - фирмите нямат фондове за обучение на служителите си, отбелязаха от синдикатите. Колко предприятия работят с машини отпреди десетилетия, попита Диана Найденова от КНСБ. Малко компании информират учениците и студентите за работните места и имат стажантски програми, добави Емил Димитров, конфедерален секретар на КТ “Подкрепа”.

За служба се разчита на връзки

За да намериш работа, поисквай жокер от роднина или приятел. На тази рецепта залагат над 70% от младежите, които се опитват да намерят работа.

Едва около половината полагат усилия да се свържат директно с работодател, показва проучване на Българската стопанска камара.

Само една трета от младежите активно проучват обявите в интернет. Данните показват, че трябва да се подобри културата на търсене на работа, коментира Томчо Томов от БСК. Проблем е и самооценката на младите.

“Младежите отиват и питат колко пари ще получават. Ако заплатата не ги удовлетворява, си хващат шапката и заминават”, каза Илия Келешев, председател на Камарата по машиностроене.

КНСБ: Няма информация за програмите за заетост

Младите българи масово не са запознати с възможностите за заетост и обучение, които им дават мерките по т.нар. младежка гаранция. Това показват предварителните данни от изследване на КНСБ.

Инициативата младежка гаранция е на Европейската комисия. Целта ѝ е държавата да предложи на всеки младеж (до 24 години) работа или възможност да продължи образованието си не по-късно от 4 месеца след дипломирането. За тази цел България ще получи 110 млн. евро от ЕС. Парите трябва да се използват през 2014 и 2015 г.

Младежите не знаят как да се възползват от услугите, които им се предоставят, каза Росица Антова от КНСБ. Причината е, че институциите не правят достатъчно за популяризирането им, добави Диана Найденова от синдиката. Според нея официалните данни за младежката безработица не са реални, защото “повече от 50% от младите не се регистрират в бюро по труда”.

“От миналата година имаме национален план за действие, но все още не сме подготвени за старта на младежката гаранция”, каза зам.-председателят на Националния младежки форум Лора Любенова. Тя призова институциите да кажат и какво правят за децата, които отпадат рано от училище.

Първите мерки по младежката гаранция започват през есента, отговори шефът на Агенцията по заетостта Асен Ангелов и покани представителите на младежките организации на предварителна среща.

Оголва се цял бранш

Професионалното образование в машиностроенето през последните 7-8 години се ликвидира. Затова отрасълът страда от остър недостиг на работници, алармира председателят на браншовата камара Илия Келешев.

Трябва като Диоген да търсим със свещ в кои училища се изучават специалности, свързани с машиностроенето. Вместо това се създават специалности, които звучат добре, но завършилите ги не намират работа, каза Келешев.

Той разкритикува държавата, че не прави нищо, за да приведе образователната система към потребностите на производството. Ако продължаваме така скоро ще трябва да разкриваме закрити специалности, добави Келешев.

Над 36 000 души са започнали работа

Над 36 000 младежи до 29 години са започнали работа за първите седем месеца на тази година. Това съобщи изп. директор на Агенцията по заетостта Асен Ангелов. “Положителна тенденция е, че все повече младежи започват работа при работодател от реалната икономика”, каза той.

Над 27 000 от младите, започнали работа, са били наети в реалния сектор. Останалите около 9000 души са започнали да се трудят по програми за субсидирана заетост, финансирани със евросредства или с пари от националния бюджет.

Проучване на Агенцията по заетостта показва, че 89% от работодателите нямат изискване кандидатите за работа да имат предходен стаж. За 11% това е задължително условие. През последната година младежката безработица в България е намаляла от 25,5% на 23,2%, каза Ангелов, цитирайки Евростат. Младежите без работа са намалели двойно в София. По-малко са още в Перник, Варна, Ямбол и Кюстендил.

Novinar.bg

Министър Ангелкова се захваща с е-управлението

Екип от утвърдени експерти по право и информационни технологии започва работа по промените в Закона за електронното управление.

Това съобщи министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Николина Ангелкова, информираха от повереното ѝ ведомство.

В проекта ще бъдат включени и представители от IT бизнеса. „Целта е законът да стане работещ и ефективен”, каза министър Ангелкова. Тя заяви, че в областта на електронното управление ще следва политиката на приемственост, за да може следващият парламент да обсъжда закон, който е обществено приемлив.

По думите ѝ трябва да спре работата „на парче”, за да може най-накрая, когато един гражданин или юридическо лице има нужда от комплексна услуга, свързана с данни, които се съхраняват в няколко администрации, да заяви и получи документа онлайн.

Представители на браншовите и работодателските организации обясниха, че работещото електронно правителство е основна стъпка за подобряване на бизнес средата в страната.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Министър Грудев: Българският домати ще се реализира трудно на пазара.

Тази година положението е по-тежко и не засяга само домати, а и пресните плодове, които в момента се прибират. Реализацията им ще бъде по-трудна”, каза земеделският министър Васил Грудев.

Той коментира загубите за българските производители от руското ембарго. Именно заради него българският пазар е злят от полски домати, докато родното производство не може да бъде пласирано, съобщи Нова ТВ.

„Още на втория ден, след като влезнах в министерството, дойде руското ембарго. Поисках спешна среща на министрите на земеделието на европейските страни. На 5 септември ще обсъдим мерките, които можем да вземем”, заяви министър Грудев.

По думите му държавата не само ще обезщети преките загуби от ембаргото, но и ще иска от ЕС компенсации за косвените загуби.

„Темата за косвените загуби, която засяга не само за домата, но прасковите, черешите, сливите, е по-важна”, заяви министърът. „Ще искаме толкова, колкото е необходимо. Ще настояваме за обезщетение, свързано със загубите от спада на цената”.

Васил Грудев допълни, че държавата има достатъчни механизми да реагира при рязък срив на цените.

На борсата пък признават, че внасят домати от Полша. По думите им българската реколта не е добра тази година заради валежите.

[Вестник Друд](#)

✓ Китай – (не)позната дестинация за българския бизнес

Китай е втората по големина икономика в света, с 1,3 млрд. души население. Страната заема второ място сред външнотърговските партньори на ЕС. През 2013 г. китайският стокообмен достигна 4,16 трилиона долара (ръст от 7,6% в сравнение с 2012 г.), като измести САЩ и се превърна в най-голямата търговска нация в света.

Китайският износ за 2013 г. е 2,21 трилиона долара (като отчита ръст от 7,9% спрямо 2012 г.), формирайки 11.8% от световния пазар. Вносът в страната е 1,95 трилиона долара (ръст от 7,3%), което е 10,3% от световния внос.

Тези цифри красноречиво показват икономическото и социално развитие на Китай през последните години и ролята, която азиатската страна заема в международното развитие. За това и България е поставила във фокуса на външноикономическата си политика разширяването на търговските отношения с Китай.

Рекорден стокообмен

Българският бизнес има траен интерес и търси възможности за ръст на експорта към бързо развиващия се китайски пазар. Азиатската страна вече се нарежда на второ място след Турция сред експортните дестинации извън ЕС. През 2013 г. стокообменът между България и Китай достига рекордните 1,884 млрд. долара (увеличение от 8,4% спрямо 2012 г.).

Българският износ за Китай е 864 млн. долара (ръст от 13,4%), а вносът - 1,020 млрд. долара (ръст от 4,5%). Тенденцията на нарастване на двустранната търговия продължава и през периода януари-май 2014 г.

Стокообмен България-Китай (в млн. долари)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	I-V 2013	I-V 2014
ИЗНОС	60.3	36.9	71.9	78.0	101.7	157.3	136.8	250.0	404.7	761.5	863.6	297.7	305.2
ВНОС	279.4	467.0	708.0	961.0	832.6	1110.5	628.4	653.8	942.8	977.0	1020.6	405.7	479.8
ОБЩО	339.7	503.9	779.9	1039.0	934.3	1267.8	765.2	903.8	1347.5	1738.5	1884.2	703.4	785.0
САЛДО	-219.1	-430.1	-636.1	-883.0	-730.9	-953.2	-491.6	-403.8	-538.1	-215.5	-157.0	-108.0	-174.6

Значителното нарастване на българския износ за Китай през последните години се дължи на увеличаване на експорта на рафинирана мед и медни сплави, които формират над 50% от износа ни за азиатската страна.

Водещи стокови групи в стокообмена с Китай през 2013 г.

Износ от България	% от износа	Внос от Китай	% от вноса
Рафинирана мед и медни сплави	63.1	Осветителни тела	3.4
Медни руди и техните концентрати	19.6	Машини и апарати за кондициониране на въздуха	3.3
Отпадъци и отломки от мед	3.6	Арматурни артикули и подобни устройства за тръбопроводи, котли, резервоари, вани	3.3
Табла, пана, конзоли, пултове, шкафове и други уреди за управление и електрическо разпределение	2.7	Части и принадлежности за мотоциклети и велосипеди	2.9
Меден камък, циментна мед	0.9	Хетероциклени съединения, съдържащи само азотни хетероатоми	2.7

Крафтхартии и крафткартони	0.9	Автоматични машини за обработка на информация	2.6
Инструменти и апарати за автоматично регулиране и контрол	0.7	Електрически бойлери и бързовари	2.2

Водещи стокови групи в стокообмена с Китай за периода януари-май 2014 г.

Износ от България	% от износа	Внос от Китай	% от вноса
Рафинирана мед и медни сплави	58.1	Части и принадлежности за мотоциклети и велосипеди	5.1
Медни руди и техните концентрати	17.8	Осветителни тела	3.9
Оловни руди и техните концентрати	3.0	Машини и апарати за кондициониране на въздуха	2.8
Отпадъци и отломки от мед	2.2	Арматурни артикули и подобни устройства за тръбопроводи, котли, резервоари, вани	2.5
Табла, пана, конзоли, пултове, шкафове и други уреди за управление и електрическо разпределение	1.9	Хетероцикленни съединения, съдържащи само азотни хетероатоми	2.3
Крафтхартии и крафткартони	1.9	Въздушни помпи, въздушни компресори	2.2
Меден камък, циментна мед	1.2	Части и принадлежности за автомобилни превозни средства	2.2

С потенциал за износ в Китай са традиционни български стоки като храни, вина, мляко и млечни продукти, минерална вода, етерични масла, особено розовото масло, продукти на машиностроенето и електротехниката.

113 млн. евро китайски инвестиции у нас

Само през 2013 г. китайските инвестиции в нефинансовия сектор в чужбина достигат 90,17 млрд. долара. Годишният ръст е 16,8%, показват данни на Министерството на търговията на Китай. Китайските вложения в България за периода 1996-2013 г. са за общо 113 млн. евро, сочат данните на БНБ.

Такава инвестиция е заводът за сглобяване на китайски автомобили с марката Great Wall в Ловеч. Това е първото в Европа производство на китайски автомобили. У нас оперират китайските телекомуникационни компании Huawei и ZTE. През 2011 г. бе реализирана първата голяма инвестиция в областта на земеделието на компанията „Тиендзин Стейт Фармс Агрибизнес Груп Кампъни“, която отглежда царевица и слънчоглед за Китай. Инвестиции от азиатската страна има във фотоволтаични електроцентрали.

България се опитва да привлече китайски инвестиции в сектори, в които има традиционни предимства и такива, които осигуряват висока добавена стойност и повишена конкурентоспособност на икономиката. Сред тях са машиностроене, автомобилостроене, електроника и електротехника, информационни и комуникационни технологии, химическа и фармацевтична индустрия, селско стопанство и хранително-вкусова промишленост, създаване и развитие на индустриални зони. Интерес за страната ни представляват възможностите за реализиране на мащабни транспортни и инфраструктурни проекти.

10 млрд. долара за инфраструктура и високи технологии

Инициативата на китайското правителство за развитие на сътрудничеството със страните от Централна и Източна Европа (16+1) започна през 2011 г. През 2012 г. бяха обявени 12 стъпки за насърчаване на сътрудничеството в икономическата област, образованието, инфраструктурата. Сред тях е откриване на кредитна линия от 10 млрд. долара за съвместни проекти в областта на инфраструктурата, високите технологии и зелената икономика.

Като част от инициативата се създава и Фонд за инвестиции и сътрудничество с първоначален капитал от 500 млн. долара. В страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) се изпращат търговски и инвестиционни мисии, за да се достигне поставената цел за увеличаване на стокообмена с тези държави на 100 млрд. долара до 2015 г.

Защита на интелектуалната собственост

Панаири и изложения

На далечен пазар, какъвто е китайският, който силно се влияе от популярността на предлаганите импортни марки, голямо значение имат директният маркетинг и дългосрочната промоция на продукти. Един от най-добрите начини китайският бизнес да бъде информиран за потенциала и възможностите на българските износители е редовното участие в специализираните търговски панаири и изложби.

В шанхайския комплекс Snanghai New International Expo Centre непрекъснато се правят големи международни търговски изложения. Информация за тях може да се получи на сайта <http://www.sniec.net/>.

На 8-9 септември в Сямън, провинция Фудзиен, ще се състои Международният панаир за инвестиции и търговия China International Fair for Investment & Trade (<http://www.chinafair.org.cn/english/index/>).

На 10-17 октомври в Гуанджоу, провинция Гуандун, ще се проведе China International SME Fair (<http://www.cismef.com.cn/index.php/english/index>). На България се предоставят по 20 безплатни щанда (всеки от 9 кв. м). China International SME Fair се организира преди традиционния Кантонски панаир Canton Fair (<http://www.cantonfair.org.cn/en/>). Това е най-голямото изложение за вносни и износни стоки в Азия. Той се прави всяка година в Гуанджоу.

√ Държавната НЕК отчете рекордна загуба от 250 млн. лева

Държавната Национална електрическа компания (НЕК) отчете рекордно висока загуба от 250,25 млн. лева за първите шест месеца на годината. Това показва отчетът на дружеството, публикуван на сайта на Министерството на финансите.

За сравнение от януари до юни 2013 г. компанията е отчетла печалба от 17,23 млн. лева. Оказа се обаче, че положителният резултат отпреди година е бил изкуствен.

В новия отчет е отбелязано, че преди 12 месеца не са били отразени плащания на НЕК към американските централи "AES Гълъбово" и "КонтурГлобал Марица изток 3". Ако тези задължения са били взети предвид, финансовият резултат на НЕК щеше да е загуба от 156 млн. лв.

Според отчета на НЕК две са основните причини за лошия финансов резултат тази година. Първата е, че компанията купува основно скъпа електроенергия от американските и зелените централи, за да я продава евтино на бита.

Евтиният ток от АЕЦ "Козлодуй" и ТЕЦ "Марица изток 2" отива основно за свободния пазар, а не за домакинствата, обясняват от НЕК. Отделно в страната има свръхпроизводство на ток, заради което компанията не може да изкупи цялото количество ток от американските централи и им плаща неустойки.

Заради лошите изчисления на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране НЕК отчита дупка от 171 млн. лв. Тя се образува от грешните сметки за приходите от въглеродни емисии.

Според отчета на дружеството компанията е в тежко финансово състояние и изпитва сериозни трудности с разплащанията. Въпреки че цената на тока за бита, по която тя продава на ЧЕЗ, ЕВН и "Енерго про", е скочила от 85,19 лв. за мегаватчас на 130,12 лв., дружеството пак не може да покрие разходите си.

Няма пари за ел. мрежа

Електроенергийният системен оператор (ЕСО), който управлява мрежата високо напрежение, също отчете загуба от 40,02 млн. лв. Причината е намалената цена за пренос по мрежата.

Вестник Преса

√ Бизнесът иска стажант - металурзи и продавачи

Младежката безработица почти се удвои от 2009 г. досега

Само 3% от фирмите биха си наели млад стажант на длъжност чистач или друг помощен персонал. За сметка на това близо една трета - 29%, от предприятията искат кадри до 29 г. за металурзи и занаятчии, а 22% - за продавачи. Това сочат резултатите от проучване на Агенцията по заетостта в интернет сред 4014 фирми от цялата страна. Те са заявили готовност да си вземат 22 035 млади хора: 11 948 за стаж и други 10 087 за обучение на работното място.

Анкетата беше направена във връзка с новата схема „Младежка заетост“ за обучение и стажуване, финансирана с 35 млн. лв. по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Парите стигат за 8000 младежи.

По данни на Европейската статистическа служба (Евростат) безработицата сред младите българи се е увеличила почти двойно в кризата. През 2009 г. тя е 15,1%, а през 2013 г. - 28,4%, обяви Томчо Томов от Българската стопанска камара на дискусиа на тема „Работа за младите - мисията (не)възможна“.

Според данните на Националния статистически институт младежите масово си търсят работа с помощта на близки и познати.

36 291 души до 29-годишна възраст са постъпили на работа със съдействието на Агенцията по заетостта през първите седем месеца на годината, от тях 16 818 са младежи до 24 г.

Вестник Дневник

√ Ситуацията около КТБ може да се отрази негативно и на кредитирането, прогнозира БНБ

Кризата около КТБ е възможно да се отрази негативно върху кредитирането, посочва БНБ в последното издание на тримесечния "Икономически преглед", който обхваща периода на второто тримесечие на 2014 г.

В края на този период банковата система беше разтърсена от събитията около поставената под специален надзор КТБ и подкрепената с ликвидност ПИБ.

В прегледа на БНБ за тримесечието не се споменава никъде за ситуацията около ПИБ (трета по размер на активите в сектора) и ефектите в системата от това, а анализ на случая с КТБ и последствията от това за сектора и пазара почти липсва, съобщава "[Капитал daily](#)".

Според анализа на централната банка ситуацията около КТБ може да доведе до по-висока непредпазливост от страна на банките при отпускането на заеми и от друга да подхрани нежеланието на бизнеса и потребителите да вземат нови кредити.

През втората половина на 2014 г. БНБ очаква тенденцията към понижение на лихвите по депозитите да продължи. Това ще се определя главно от високата ликвидност на банковата система, понижаването на лихвените равнища на паричния пазар в еврозоната и сравнително слабо търсене на заемни ресурси, посочват от централната банка.

Прогнозите ѝ за лихвите по кредитите са те да се колебаят около достигнатите нива. От БНБ допускат, че вътрешната политическа несигурност може да повлияе негативно на пазара и на цената на българските ДЦК, което би могло да се отрази и върху лихвените проценти по кредитите и депозитите в страната.

✓ Токът ще поскъпне заради ценовата политика на ДКЕВР, обявиха от фотоволтаичната асоциация

Увеличаване на цената на електрическата енергия за регулирания пазар е належаща не заради либерализирането на пазара, а заради лошата и незаконна ценова политика на регулатора, който изкуствено поддържа ниската цена. Това заяви Меглена Русенова, председател на Българска фотоволтаична асоциация, в интервю за Агенция "Фокус".

"По този начин фалира цял един структуроопределящ сектор в икономиката", допълни тя.

Русенова призова цената на електрическата енергия да спре да се използва за политически цели, защото невъзможността да бъде плащана от бедните домакинства е въпрос на доходи, който трябва да се реши с адекватна социална програма, каквато би следвало да има и каквато Световната банка предлага и има готовност да разработи съвместно с българското правителство.

"Стабилизирането и преучредяването на ДКЕВР като един истински регулатор, който да работи експертно, а не по политическа диктовка, е ключово, важно и е най-спешната задача, за да може да се стабилизира и капитализира енергетиката, да се направят адекватни програми за защита на социално бедните, за защита на конкурентоспособността на бизнеса – да се подготви българската енергетика за либерализирания енергийния пазар в края на 2015 година", подчерта Русенова.

Русенова коментира още, че това са много важни стъпки, които са задължителни за България. "Ние като държава-член на ЕС сме длъжни да направим тази подготовка и не само затова. Това е в интерес на българските граждани", каза още Меглена Русенова.

Вестник Класа

✓ След одиторския доклад може да се решава за КТБ

Три от най-големите одиторски фирми оценяват състоянието на КТБ, ако техните цифри установят несъстоятелност на банката, 20 дни след това започват да изплащат парите. Това заяви пред Нова телевизия финансовият експерт Владимир Каролев.

Той обаче беше опроверган от финансиста Стоян Александров, според когото дори да е силно отрицателен резултатът на този одит, не е нужно да се обявява несъстоятелност, има начин да бъде запълнена тази дупка. Той също подчерта, "че действията на прокуратурата са били неадекватни".

"Всичко около банката тръгна от 17 юни, петък, когато по БНР бе прочетено обвинение на едно анонимно писмо. Прокуратурата пък каза, че са изнасяни пари с чували, а се оказа, че не е така. Но бе предизвикана паника", напомни Каролев. Той не изключи възможността на 22 септември да бъде отворена банката, а на следващия ден отново затворена.

"Решението е да се намери стратегически инвеститор, банката да работи година-две и да си върне задължението към него. Да се седне на диалог и да се търси решение", препоръча Александров. За споменатия от служебния премиер Георги Близнашки фонд от Виена и двамата финансиста подчертаха, че има много неясноти – дали фондът е наясно със състоянието на банката и колко средства са необходими за оживяването ѝ.

Каролев, напомни, че в закона е определено, че когато банка изпадне в особена ликвидност и е поставена под надзор, се изчаква оценката на одиторите и едва след това се предприемат оздравителни или други мерки. Според него КТБ е в добро състояние. Беше създадена паника, предизвикана от прокурорски действия, каза Каролев. За 6 месеца е максималният срок, в който квесторите трябва да излязат с оценка за състоянието на банката.

За изнесените чували с 206 млн. лв., за които вчера съдът окончателно определи, че това са пари, взети от Цветан Василев чрез фирмата "Бромак", Стоян Александров призна, че му е забранено от прокуратурата да говори по тази тема.

✓ Искаме компенсация от ЕС заради руското ембарго

Земеделският министър Васил Грудев коментира ситуацията на българските производители и вносът на чужди стоки, както и загубите от руското ембарго в предаването "Здравей, България" по Нова ТВ.

"Тази година положението е по-тежко и не засяга само домати, а и пресните плодове, които в момента се прибират. Реализацията им ще бъде по-трудна".

Той коментира загубите за българските производители от руското ембарго.

Именно заради него българският пазар е зелят от полски домати, докато родното производство не може да бъде пласирано.

"Още на втория ден, след като влязох в министерството, дойде руското ембарго. Поисках спешна среща на министрите на земеделието на европейските страни. На 5 септември ще обсъдим мерките, които можем да вземем", заяви министър Грудев.

По думите му държавата не само ще обезщети преките загуби от ембаргото, но и ще иска от ЕС компенсация за косвените загуби.

"Темата за косвените загуби, която засяга не само за домата, но прасковите, черешите, сливите, е по-важна", заяви министърът. "Ще искаме толкова, колкото е необходимо. Ще настояваме за обезщетение, свързано със загубите от спада на цената".

Васил Грудев допълни, че държавата има достатъчни механизми да реагира при рязък срив на цените.

На борсата пък признават, че внасят домати от Полша. По думите им българската реколта не е добра тази година заради валежите.

✓От септември работодателите заявяват кадри онлайн

Асен Ангелов, изпълнителен директор на Агенцията по заетостта

- Г-н Ангелов, Националният статистически институт излезе с данни, че през второто тримесечие броят на зетите се е увеличил с над 82 000, нивото на безработицата също намалява. Какво показват данните на Агенцията по заетостта?

- В края на юли нивото на безработицата е 10,6%, а в бюрата по труда са регистрирани 347 249 души. За първите седем месеца на годината броят им е намалял с 54 000 души. Проследявайки статистиката на НСИ и данните на Агенцията по заетостта, тенденцията от началото на годината е положителна.

- Продължава ли тенденцията за увеличение на свободните работни места, заявени от бизнеса?

- В Агенцията по заетостта винаги има заявени свободни работни места. По всяко време можем да предложим работа на тези, които са активни и искат да започнат. Една от основните ни цели е през следващите месеци да повишим броя както на регистрираните свободни места, така и този на работодателите, желаещи да се възползват от нашите услуги.

- Как точно ще повишите броя им?

- Чрез активна работа с работодателите. Стремим се да намалим административната тежест така, че по-лесно бизнесът да заявява свободните работни места. А от наша страна да предлагаме потенциални техни служители. В началото на септември имаме намерение да обявим електронна заявка за свободно работно място, което да пести време и усилия на работодателите. Това, разбира се, са само част от подходите на работа, които сме планирали да променим до края на годината. Важно е за Агенцията по заетостта да има все повече заявени свободни работни места. Това, от една страна, говори за доверие на бизнеса към институцията, а от друга, когато предлагаме повече възможности за работа, може да се предполага, че все повече работници с подходящо образование, квалификация и умения също ще се обръщат към нас. По този начин и по-лесно ще срещнем интересите на работодателите и тези, които търсят работа.

- Какви други идеи ще се опитате да реализирате до края на година?

- Посоката е към внедряване на все повече електронни услуги. Имам увереност, че до края на годината ще успеем да изградим обща електронна среда, в която да работим заедно с частни трудови посредници. По този начин желаем навреме и в реална среда да обменяме възможностите, които имаме. В крайна сметка целите, които сме си поставили – както Агенцията по заетостта, така и частните посредници, са едни и същи. Електронна трудова борса, достъпна в интернет и чрез приложение за мобилните телефони, в която всеки ще може да провери дали има подходящо работно място. Работим за по-активно присъствие на агенцията в социалните мрежи, видеомаркетинг, споделяне на информацията с всички заинтересовани чрез видеа в сайта на Агенцията по заетостта и социалните мрежи са все инициативи, върху които работим в момента.

- Казахте, че ще има онлайн услуга за работодателите, а търсещите работа ще могат ли да се регистрират в бюрата по труда онлайн?

- С онлайн регистрацията сме готови. Но важна част от регистрацията на един безработен човек е личният контакт с трудовия посредник. Точно затова не бързаме с тази онлайн услуга, важно е да се осъществи среща и разговор с посредника. Така най-коректно и прецизно могат да бъдат идентифицирани всички качества на търсещия работа – образование, специфични умения, личностни характеристики, амбиции на човека за професионалното му развитие. Подобни обстоятелства трудно могат да се идентифицират по електронен път.

- А колко младежи всъщност са регистрирани в бюрата по труда?

- В края на юли регистрираните младежи до 29 г. са 58 266, което е 16,8% от всички регистрирани безработни. За сравнение една година по-рано те са били с 14 000 души повече.

- На какво се дължи това намаление? Повече работни места за младите хора ли има, или младежите не са активни и не желаят да се регистрират като безработни?

- Нямам впечатление, че младите хора не са активни и не желаят да търсят работа и със съдействието на бюрата по труда. Особено в периодите, когато има конкретен повод, като например подходящите за тях работни места, които Агенцията по заетостта обявява. През последните няколко месеца всеки ден имаме подходящи свободни работни места, за които си заслужава човек да опита да разбере дали тази работа ще му хареса и е подходяща за него. Относно причината за намаляването на младежката безработица, не може да се отговори еднозначно, но не бива и да се подценява работата на посредниците в бюрата по труда. От началото на годината променихме начина на работа с млади хора, проведохме и обучения на служителите за работа с тях, както и други предприети комплексни мерки, които вече дават резултат.

- Колко младежи са преминали през консултации с трудови посредници?

- Всички младежи, които са се регистрирали, са консултирани. Поставихме си за цел да изготвим подробни профили първоначално на младежите, а след това и на останалите регистрирани безработни. Когато разполагаме с пълната информация за тези, които търсят работа, можем най-ефективно да ги презентираме и пред работодателите.

- В началото на годината стартираха инициативата “Работа за мен”, която е насочена към възможността младежите, учили зад граница, да намерят работа в България. Колко младежи успяхте да върнете?

- Чрез инициативата “Работа за мен”, която реализирахме с минимални средства, но с максимални усилия, успяхме да информираме много хора за нашите намерения да работим индивидуално с работодателите. Вече имаме сключени договори и около 50 младежи са в различен етап на одобрение от компаниите, проявили интерес към тях. Също така трябва да се има предвид, че инициативата се проведе сред учещи хора, които невинаги са на разположение да започнат работа. Най-важното за нас е широкият отзвук и изразеното наше желание да съдействаме за професионалната реализация на всеки, който ни се довери.

- В рамките на тази инициатива проведохте срещи с работодателите с цел да презентирате младежите. Имаха ли интерес фирмите да наемат младежи с дипломи от чужбина, владеещи чужди езици?

- От страна на работодателите интересът беше доста сериозен. Запознахме ги с всички профили на младежите, които изготвихме. Моето впечатление е, че всеки работодател има нужда от можещ служител.

- Традиционно наесен, след като приключи сезонната заетост, нивото на безработицата се покачва. Какви са очакванията ви за нивото ѝ?

- Вече сме навлезли в периода, в който обикновено се повишава безработицата. Подготвени сме и полагаме усилия да преодолеем, доколкото можем, очакваните негативни тенденции за тази част от годината.

- Как точно сте подготвени - с нови схеми за субсидирана заетост?

- Агенцията не може съществено да повлияе на нивото на безработицата, но може да подпомага работодателите и търсещите работа. Продължаваме активно да работим с бизнеса, разчитаме най-вече на посредническите услуги, с които сме натоварени, и не толкова на програми, финансирани от държавния или от европейски бюджети. Въпреки това ще предложим нови възможности за участие по такива през септември.

- А каква част от хората, включени в схеми за субсидирана заетост, се връщат в бюрата по труда след края на програмата?

- Този показател е различен при отделните програми, които прилагаме на пазара на труда. Това, което със сигурност може да се каже, е, че програмите дават положителен ефект в краткосрочен план. От друга страна, се наблюдава, че прилаганите активни политики до голяма степен са направили неактивни както работодателите в процеса на търсене на нови работници, така и безработните в процеса на постоянна грижа за тяхната лична професионална реализация. Струва ми се дори, че с годините сме направили зависими както безработните, които чакат назначение, така и работодателите тогава, когато прекалено много разчитат на тези програми. В никакъв случай не трябва да се твърди, че тези схеми за субсидирана заетост не са необходими на пазара на труда, но в точно определен момент, за определен регион и за точно определени сектори на икономиката. През последните години много малка част от наетите остават на работното място след приключване на програмата. В дългосрочен план и така, както са формирани в момента, не можем да говорим за положителен ефект на програмите, свързани със субсидирана заетост.

- Кои програми имат най-малка ефективност?

- Много голяма част от програмите за субсидирана заетост са насочени към хора на социално подпомагане. Това е една група от безработни, по-голямата част от които имат ниско образование или квалификация и в не малка част от случаите - ниска мотивация. Програмите за субсидирана заетост, свързана с тези лица, в много от случаите преодоляват ситуацията на безизходица, пред която са изправени безработните лица. Но в този си вид не дават решение на проблема в средносрочен и дългосрочен план. Необходимо е полагане на усилие за тяхното преразглеждане.

- Колко бежанци се възползваха от схемата за осигуряване на заетост?

- Активността на бежанците за трудова реализация в България до момента е сравнително ниска. Само 48 от тях са се регистрирали в бюрата по труда като търсещи работа. Отделно от това служителите на агенцията от началото на годината работят активно на място в центровете за настаняване. Провеждаме интензивна информационна кампания в тези центрове в цялата страна. Изготвихме информационни материали на няколко езика, с които ги информираме за услугите, които предоставяме. Сега предстои проект, по който Агенцията по заетостта е партньор, за изготвяне на два кратки филма. Единият е насочен към самите бежанци за правата им и как да постъпят, ако искат да намерят работа в България. Той ще бъде прожектиран в центровете за настаняване на бежанци. Вторият филм е насочен към българските граждани, а целта му е да обясни, че не би следвало да приемаме движението на бежанци към България единствено и само като негативна тенденция. Много от тях имат образование, професионална квалификация и други качества, които биха били полезни на икономиката в страната.

[Вестник Сега](#)

✓ Приходите на охранители, чистачи и юристи растат най-много

В сектора на услугите най-много растат оборотите в секторите охрана, почистване и юридически дейности. Това сочат оповестени вчера данни на националната статистика за второто тримесечие на тази година. Особено отчетлив, но и притеснителен за сигурността на гражданите и фирмите в страната е скокът в графата "Дейности по разследване и охрана". Увеличението е със 7.1% в сравнение с първите три месеца на 2014 година и с цели 15% в сравнение с второто тримесечие на миналата година. В сектора на почистването оборотите са се вдигнали с 6.8% спрямо първото тримесечие на тази година и с 12 на сто спрямо второто тримесечие на 2013 г. За юридическите услуги, които включват и счетоводно-юридическа дейност, данъчни консултации и съвети в областта на управлението, сме платили с 5.3% повече, отколкото през първото тримесечие, и с 14 на сто повече, отколкото през миналата година.

Най-голям спад на оборотите е отчетен при дейностите, свързани с реклама и проучване на пазара. Приходите на рекламните агенции и икономическите анализатори са намалели с 6.2% спрямо първите три месеца на 2014-а и с цели 10.4 на сто в сравнение с второто тримесечие на миналата година. Негативна тенденция има и при информационните технологии, както и при архитектурните и инженерните услуги. Докато в края на първото тримесечие те отбелязват рекордни повишения в сравнение с края на миналата година - съответно от 12 и 10 на сто, през второто тримесечие вече е отчетен лек спад.

Като цяло транспортният сектор отбелязва лек ръст за тримесечието и по-значителен на годишна база. Водният транспорт обаче запазва низходящата тенденция в оборота си, започнала още през 2011 г. Спрямо предходното тримесечие отбелязаният спад е от 5.4%, а на годишна база от цели 43.8%.